

- » Otkrivanje glagola i razumevanje njegove funkcije
- » Razlikovanje između veznih glagola i glagola radnje
- » Pravilna upotreba pomoćnih glagola

Poglavljje 2

Glagoli: Srce rečenice

Razmislite o rečenici na ovaj način: Rečenica je kamion s ravnom platformom. Sve svoje ideje tovarite na kamion, a kamion prenosi značenje vašoj publici (vašem čitaocu ili slušaocu). Glagol rečenice je kao set guma na tom zamišljenom kamionu. I bez glagola ćete možda nekako preneti svoju poentu ali ćete imati neravnu vožnju.

Svakoj rečenici je potreban glagol, tako da upravo s njim počinjete kada želite da uradite bilo šta sa rečenicom – uključujući i njeno ispravljanje. Postoje mnoge vrste glagola, a gramatičari su smislili nekoliko desetina naziva da bi označili svaki od njih. U školi ste možda učili o *predikatima*, *modalnim*, *prelaznim*, *neprelaznim* i drugim vrstama glagola. Ne opterećujte se terminologijom. Nije ni izbliza toliko važna koliko da shvatite šta je to što glagoli dodaju vašoj rečenici.

U ovom poglavlju objašnjavam razliku između veznih glagola i glagola radnje i kako da razlikujemo pomoćne od glavnih glagola. Zatim ću vam pokazati kako da odaberete odgovarajući glagol za sve svoje rečenice, uključujući upitne i odrične iskaze.

Izražavanje značenja glagolima

Koliko je sati? To možete saznati tako što ćete proveriti sat, telefon ili glagol. Iznenađeni ste ovim poslednjim? Glagoli izražavaju stanje bića (šta jeste, šta je bilo ili šta će biti) i radnju (šta neko ili nešto radi, uradio je ili će tek uraditi). Drugim rečima, glagol je deo govora koji izražava vreme, što gramatičari nazivaju *glagolskim vremenom*. Pogledajte glagole u kurzivu u primerima sledećih rečenica. Obratite pažnju na to šta glagol čitaocu ili slušaocu govori o vremenu radnje:

Mark *spilled* ink on the quilt. (*spilled* –) prošlo vreme)

Mark's mom *is* upset. (*is* –) sadašnje vreme)

Mark *will wash* the quilt, or his mom *will murder* him. (*will wash* i *will murder* – buduće vreme)

Ovo su samo tri jednostavna primera, ali shvatate poentu. Glagol određenu radnju ili stanje postojanja postavlja na odgovarajuće mesto u vremenskom toku. (Nemojte previše vremena utrošiti na mozganje o glagolskom vremenu. Sve što o ovoj materiji treba da znate možete pronaći u poglavlju 6.)

Još jedna važna stvar koju treba da znate o glagolima: u rečenici glagol mora da odgovara subjektu, osobi ili stvari koja vrši radnju ili egzistira u određenom stanju bivanja. (Potražite relevantan deo o subjektu u poglavlju 3.) Ako je subjekat u jednini (postoji samo jedan), i glagol je u jednini. Ako je subjekat u množini (postoji više od jednog), i glagol je u množini. U sledećim primerima subjekat je bolđiran a glagol je u kurzivu:

The **poster** *is* on the wall of Sam's bedroom. (*poster* i *is* – jednina)

Sam's **pets** *hate* the poster. (*pets* i *hate* –) množina)

Sam's **cat** *has chewed* one corner of the poster. (*cat* i *has chewed* – jednina)

My well-behaved **dogs** *do not chew* posters. (*dogs* i *do chew* – množina)

SAVET

U poslednjoj rečenici primera, da li ste primetili da reć *not* nije ispisana kurzivom? *Not* menja znaćenje glagola iz potvrdnog u odrićno ali formalno nije deo glagola. To je prilog, ako baš želite da znate. (Okrenite poglavlje 10 u kome se govori o prilozima.)

Za pomoć pri uparivanju subjekata u jednini sa glagolima u jednini, i subjekata u množini sa glagolima u množini, proćitajte poglavlje 7.

Vezni glagoli i glagoli radnje

Kao što svi u romantićnoj vezi znaju, kada stvari postanu ozbiljne vreme je da upoznate porodicu – mamu i tatu, bake i deke, kao i druge rođake sa kojima ćete na večeri za Dan zahvalnosti biti do kraja života. Vaš odnos sa glagolima možda nije romantićan ali je krajnje ozbiljan jer bez glagola ne možete da napravite rećenicu. U ovom odeljku upoznaćete dve „porodice“ glagola – vezne glagole i glagole radnje. Praznike ne morate da delite, ali glagole morate da poznajete i da znate kako da se služite njima.

Vezni glagoli: ogroman znak jednakosti

Vezni glagoli se nazivaju i *glagoli bivanja* jer izražavaju stanja bića – šta jeste, šta će biti ili šta je bilo. Ovde se matematika ukršta sa engleskim. Vezni glagoli su poput ogromnih znakova jednakosti ubačenih usred vaše rečenice. Na primer, rečenicu

Ralph's uncle *is* a cannibal with a taste for finger food.

možete shvatiti kao

Ralph's uncle = a cannibal with a taste for finger food.

Ili, u skraćenom obliku,

Ralph's uncle = a cannibal

Baš kao u jednačini algebre, reč *is* povezuje dva pojma i kaže da su istovetni. Dakle, *is* je vezni glagol. Čitajte dalje da biste otkrili sve vrste veznih glagola.

Oblici glagola „to be“

Većina veznih glagola su oblici glagola *to be* (*biti*), suštinski važnog ali dosadnog glagola, koji često menja oblik u zavisnosti od subjekta rečenice. Pogledajte sledeće primere rečenica:

Lulu *will be* angry when she hears about the missing sculpture.

Lulu = angry (*will be* je vezni glagol)

I *am* unhappy about the theft also!

I = unhappy (*am* je vezni glagol)

Stan *was* the last surfer to leave the water when the tidal wave approached.

Stan = last surfer (*was* je vezni glagol)

Edgar *has been* depressed ever since the fall of the House of Usher.

Edgar = depressed (*has been* je vezni glagol)

SAVET

Za razliku od Hamleta, Šekspirovog lika koji se pita „to be or not to be“, vi nemate izbora. Potreban vam je neki oblik glagola „to be“ skoro svaki put kada govorite ili pišete. Pokušajte da napišete pasus bez ovog glagola. Teško, zar ne? Najčešći oblici glagola *to be* su sledeći: *am, are, is, was, were, will be, shall be, has been, have been, had been, could be, should be, would be, might have been, could have been, should have been, shall have been, will have been, must have been, must be*. (U poglavlju 6 možete pronaći sve oblike ovog nepravilnog ali suštinski važnog glagola.)

Sinonimi glagola „to be“

„To be“ nije jedini vezni glagol – samo je najpopularniji. U stvari, neki ljudi vezne glagole nazivaju „glagolima bivanja“. Ja više volim termin *vezni* jer neki glagoli sa svojstvom znaka jednakosti nisu oblici glagola *to be*. Pogledajte sledeće primere:

With his sharp toenails and sneaky smile, Big Foot *seemed* threatening.

Big Foot = threatening (*seemed* je vezni glagol)

A jail sentence for a misplaced comma *appears* harsh.

jail sentence = harsh (*appears* je vezni glagol u ovoj rečenici)

The penalty for making a grammar error *remains* severe.

penalty = severe (*remains* je vezni glagol u ovoj rečenici)

Loch Ness *stays* silent whenever monsters are mentioned.

Loch Ness = silent (*stays* je vezni glagol u ovoj rečenici)

Seemed, *appears*, *remains* slični su oblicima glagola *to be* po tome što izražavaju stanja bića. Oni takođe nijansiraju značenje osnovnog pojma. Možete, na primer, reći:

With his sharp toenails and sneaky smile, Big Foot *was* threatening.

ali sada je izjava znato određenija. *Seemed*, nasuprot tome, ostavlja mesta sumnji. Slično, *remains* (u trećem primeru) dodaje vremensku dimenziju osnovnom izrazu bivanja. Rečenica implicira da je kazna bila i ostala teška.

Najčešće reči koje izražavaju nijanse značenja u odnosu na stanje bivanja su *appear*, *seem*, *grow*, *remain* i *stay*.

SAVET

Naslađivanje glagolima čulne percepcije

Glagoli čulne percepcije – glagoli koji izražavaju informacije koje primete posredstvom čula vida, sluha, mirisa, ukusa i tako dalje – takođe mogu biti vezni glagoli:

Two minutes after shaving, Ralph's chin *feels* scratchy.

Ralph's chin = scratchy (*feels* je vezni glagol)

The ten-year-old lasagna in your refrigerator *smells* disgusting.

lasagna = disgusting (*smells* je vezni glagol)

The ten-year-old lasagna in your refrigerator also *looks* disgusting.

lasagna = disgusting (*looks* je vezni glagol)

Needless to say, the ten-year-old lasagna in your refrigerator *tastes* great!
lasagna = great (*tastes* je vezni glagol)

UPOZORENJE

Glagoli koji se odnose na pet čula su vezni glagoli samo ako funkcionišu kao znak jednakosti u rečenici. Ako pak ne izjednačavaju dva pojma, nisu vezni glagoli. U primeru o Ralfovoj bradi, *feels* je vezni glagol. Evo različite rečenice sa istim glagolom:

With their delicate fingers, Lulu and Stan *feel* Ralph's chin.

U ovoj rečenici, *feel* nije vezni glagol jer ne kažete:

Lulu and Stan = chin.

Umesto toga, vi kažete da Lulu i Stan ne veruju da se Ralf obrijao pa su proverili tako što su mu prstima dotakli bradu.

SAVET

Neki od glagola čulne percepcije koji funkcionišu kao vezni glagoli su *look*, *sound*, *taste*, *smell* i *feel*.

Koja rečenica sadrži vezni glagol?

KVIZ

- A.** That annoying new clock sounds the hour with a loud heavy metal song.
- B.** That annoying new clock sounds extremely loud at four o'clock in the morning.

Odgovor: Rečenica B sadrži vezni glagol. U rečenici B, clock = extremely loud. U rečenici A, clock nešto radi – oglašava sat –, ne tek biva (postoji). (To oglašavanje takođe budi ceo komšiluk, ali tu informacija rečenica ne sadrži.)

Probajte sad nešto drugo. U kojoj rečenici je „stay“ vezni glagol?

- A.** Larry stays single only for very short periods of time.
- B.** Stay in the yard, Rover, or I cut your dog-biscuit ration in half!

Odgovor: Rečenica A sadrži vezni glagol. U rečenici A, Larry = samac (bar za sada). U rečenici B, Roveru je rečeno da uradi nešto – da ostane u dvorištu – te je očigledno radnja u pitanju.

Ako umirete od želje da naučite još više gramatičkih termina, čitajte dalje. Vezni glagoli povezuju subjekat i *subjekat komplement*, takođe poznat kao *imenski predikat* i *pridevski predikat*. Radi više informacija o komplementima pročitajte poglavlje 5.

Ispravno dovršavanje rečenica veznim glagolom

Vezni glagol započinje misao ali mu je potrebna još jedna reč da tu misao i dovrši. Osim ako vaš slušalac ne čita misli, ne možete hodati naokolo govoreći stvari poput „the president is“ ili „the best day for the party will be“, i očekivati da ljudi znaju šta mislite.

Imate tri mogućnosti dovršavanja za vezni glagol: opisnu reč, imenicu ili zamenicu (reč koja zamenjuje imenicu). Pogledajte neke opise koji dovršavaju jednačinu veznih glagola:

After running 15 miles in high heels, Renee's thigh muscles are *tired*.
thigh muscles = *tired* (*tired* je opis, pridev u gramatičkoj terminologiji)

Renee's high heels are *stunning*, especially when they land on your foot.
high heels = *stunning* (*stunning* je opis, pridev)

Oscar's foot, wounded by Renee's heels, seems particularly *painful*.
foot = *painful* (*painful* je opis, pridev)

Lola's solution, to staple Oscar's toes together, is not very *helpful*.
solution = *helpful* (*helpful* je opis, pridev. Ostale opisne reči, *not* i *very* opisuju *helpful*, ne *solution*.)

Takođe, jednačinu veznih glagola možete da popunite osobom, mestom ili stvari – imenicom u gramatičkoj terminologiji. Evo nekoliko primera:

The most important part of Lulu's diet is *popcorn*.
part of Lulu's diet = *popcorn* (*popcorn* je stvar, te stoga imenica)

Lulu's nutritional consultant has always been a complete *fraud*.
Lulu's nutritional consultant = *fraud* (*fraud* je imenica)

Ponekad rečenicu koja sadrži vezni glagol dopunjujete *zamenicom*, rečju koja zamenjuje ime osobe, mesta ili stvari. Na primer:

The winner of the all-state spitball contest is *you*.
winner = *you* (*you* je zamena za ime pobednika, te je stoga zamenica)

The murderer is *someone* in this room.
The murderer = *someone* (*someone* je zamena za ime nepoznatog ubice te je stoga zamenica)

Ne možete mnogo pogrešiti kada rečenicu koja sadrži vezni glagol dovršite opisima ili imenicama. Kada pišete, međutim, možete mnogo pogrešiti kada je završetak rečenice koja sadrži vezni glagol zamenica. (U govornom jeziku većina ljudi ne vodi mnogo računa o ovom pravilu.)

Rečenicu koja sadrži vezni glagol zamislite kao reverzibilnu. To jest, zamenica koju ste stavili posle veznog glagola treba da bude ista vrsta zamenice kao ona koju ste stavili ispred njega. Evo na šta mislim. Pročitajte ove parove rečenica:

The winner of the election is *him!*

Him is the winner of the election!

Uf, uf, ovde nešto debelo nije u redu. Ne kaže se *him is*. Kaže se *he is*. Pošto imate vezni glagol (*is*), posle veznog glagola morate staviti istu onu reč koju biste stavili ispred njega. Sad pokušajte ponovo:

The winner of the election is *he!*

He is the winner of the election!

Sada imate tačan završetak za svoju rečenicu.

SAVET

Subjektske zamenice koje pravilno dovršavaju rečenice koje sadrže vezne glagole su *I, you, he, she, it, we, they, who* i *whoever*. Zamenice koje ne mogu biti subjekat su *me, him, her, us, them, whom* i *whomever*. (U slučaju da ste radoznali, ove zamenice funkcionišu kao objekat. Više o objektu u poglavlju 7.)

UPOZORENJE

U prethodnim primerima govorim o formalnom a ne o razgovornom engleskom. U razgovornom engleskom sledeći dijalog je sasvim ok:

Who's there?

It is me. ~~It's me.~~

Na formalnom engleskom dijalog teče ovako:

Who is there?

It is I.

Zbog veznog glagola *is*, nužna je ista vrsta zamenice ispred i iza veznog glagola. Ne možete rečenicu započeti sa *me*, ali je možete započeti sa *I*.

Sada ste verovatno svojim ostrim očima ovde uočili pukotinu. Ne možete preokrenuti poslednji odgovor i reći

I is it.

I zahteva drugi glagol, glagol *-am*. *I is* i *am* su oblici glagola *to be* – jedne od najosobnijih tvorevine u čitavom engleskom jeziku. Dakle, da, ponekad morate da prilagodite glagol kada preokrenete rečenicu koja sadrži neki oblik glagola *to be*. Ali suština je ista: *I* može biti subjekat; *me* ne može.

Svetla! Kamera! Akcija! Glagol radnje!

Vežni glagoli jesu važni, ali osim ako niste glavni dobitnik lutrije, jednostavno ne možete da sedite i da sve vreme samo bivstvujete. Morate nešto i da radite. (A čak i da ste dobili na lutriji, bilo bi vam užasno dosadno da baš ništa ne radite.) Evo gde glagoli radnje stupaju na scenu. Sve što nije *being* je *action*, barem u svetu glagola. Za razliku od ogromnog znaka jednakosti povezanog sa veznim glagolima (pogledajte naslov „Vežni glagoli: ogroman znak jednakosti“ ranije u poglavlju), kada se radi o glagolu radnje nešto *se događa*:

Drew *slapped* the thief who *stole* the briefcase. (*Slapped* i *stole* su glagoli radnje.)

Fred *will run* to third base as soon as his sneezing fit *ends*. (*Will run* i *ends* su glagoli radnje.)

According to the teacher, Roger *has shot* at least 16 spitballs in the last ten minutes. (*Has shot* je glagol radnje.)

UPOZORENJE

Ne dozvolite da vas naziv *radnja* zavara. Neki glagoli radnje ne podrazumevaju neki naročito energičan rad ili aktivnost: *think, sit, stay, have, sleep, dream* i tako dalje. I pored toga što verno opisuju moj idealan odmor, ove reči su pravi glagoli radnje! Razmislite o definiciji glagola radnje na sledeći način: Ako neki glagol *nije* ogroman znak jednakosti (vežni glagol), u pitanju je glagol radnje.

Pozivanje sos linije za glagole

Verovatno ste primetili da su neki od glagola koje sam identifikovala u ovom poglavlju pojedinačne reči, a da se drugi sastoje od nekoliko reči. Dodatne reči se zovu *pomoćni glagoli*. Oni ne bacaju smeće i ne brišu prašinu u dnevnoj sobi ali pomažu glavnom glagolu da izrazi značenje, obično menjajući vreme ili *glagolsko vreme* radnje. (Radi više informacija o glagolskim vremenima pogledajte poglavlje 6.)

Vreme je sve: kreiranje vremenskog okvira radnje pomoćnim glagolima

Pomoćni glagoli često signaliziraju kada se dešava neka radnja ili neko stanje. Evo nekoliko rečenica sa pomoćnim glagolima koji radnju smeštaju na odgovarajuće mesto („tačku“) u zamišljenom grafičkom prikazu toka vremena kao linije, „vremenskoj liniji“:

Alice *will sing* five arias from that opera tomorrow evening.

(*Sing* je glavni glagol, a *will* je pomoćni glagol. *Will* radnju smešta u neku tačku u budućnosti.)

Gwen *had moved* the vase, but the baseball *hit* it anyway.

(*Moved* je glavni glagol, a *had* je pomoćni glagol. *Hit* je glavni glagol bez ikakvih pomoćnih glagola. *Had* situira radnju premeštanja vaze negde u prošlost.)

Bob and Ellen *are admiring* Lola's new tattoo.

(*Admiring* je glavni glagol, a *are* je pomoćni glagol. *Are* radnju smešta u sadašnjost.)

Ma ne pitaj! Upitne i odrične rečenice

Da bi vam život bio komplikovaniji, engleski često ubacuje pomoćni glagol ili dva kako bi formirao upitne i odrične rečenice. Obično su pomoćni i glavni glagol odvojeni u ovoj vrsti rečenica. U upitnim rečenicama subjekat (osoba ili stvar koja vrši radnju) se nalazi između pomoćnog i glavnog glagola. *Ne*, uzgred budi rečeno, NIJE deo glagola. To je prilog. (O priložima se govori u poglavlju 10.) U odričnim rečenicama, *not* se pojavljuje između pomoćnog i glavnog glagola. U poglavlju 6 detaljno govorim o formiranju upitnih i odričnih rečenica u različitim glagolskim vremenima. Za sada pogledajte sledeće primere upitnih i odričnih rečenica sa pomoćnim glagolima:

Does the ring in Lulu's bellybutton *rust* when she showers?

(*Does* je pomoćni glagol, a *rust* je glavni glagol.)

Do Larry and Ella *need* a good divorce lawyer?

(*Do* je pomoćni glagol, a *need* je glavni glagol.)

Did Zoe *play* the same song for eight hours?

(*Did* je pomoćni glagol, a *play* je glavni glagol.)

Did the grammarians *complain* about that question?

(*Did* je pomoćni glagol, a *complain* je glavni glagol.)

Will George *remember* all the old familiar places?

(*Will* pomoćni glagol, a *remember* je glavni glagol.)

Larry does not drive a sports car because he wants to project a wholesome image.

(*Does* je pomoćni glagol, a *drive* je glavni glagol.)

The killer *bees do not chase* Roger because they are afraid of him.

(*Do* je pomoćni glagol, a *chase* je glavni glagol.)

I will not learn anything else about verbs ever again.

(*Will* je pomoćni glagol, a *learn* je glavni glagol.)

Verovatno ste shvatili da su glavni glagoli u ovim primerima upitnih i odričnih rečenica glagoli radnje, sa pomoćnim glagolima *do*, *does*, *did*, ili *will*. Ne možete pogrešiti sa *did* i *will*, jer su ti pomoćni glagoli isti za subjekte u jednini i množini. *Does* i *do* se nažalost smenjuju u zavisnosti od subjekta rečenice. *Does* odgovara svim subjektima u jednini (kada samo jedna osoba vrši radnju), a *do* najbolje funkcioniše u rečenicama u kojima radnju vrši više osoba. *Do* je takođe pomoćni glagol koji vam je potreban kada je subjekat *I* ili *you*. (Više o uparivanju subjekata i glagola u jednini i množini naći ćete u poglavlju 7.)

SAVET

Upitnim ili odričnim rečenicama zasnovanim na glagolu *to be* ne trebaju *do* ili *does*. U sledećim primerima glagol je u kurzivu:

Is grammar a popular subject?

Am I a good grammarian?

Were the grammarians *analyzing* that sentence?

KVIZ

Promenite sledeću izjavnu rečenicu u upitnu:

Ella meets Larry's parents today.

Odgovor: *Does* Ella *meet* Larry's parents today? Da biste formirali upitnu rečenicu dodajte pomoćni glagol *does*.

Sada promenite sledeću izjavnu rečenicu u odričnu.

George gave me help during the grammar test.

Odgovor: George *did* not *give* me help during the grammar test. Negaciju obrazujete pomoćnim glagolom *did*.

Nijansiranje značenja pomoćnim glagolima

Pomoćni glagoli takođe menjaju značenje rečenice dodavanjem osećaja dužnosti, verovatnoće, volje i tako dalje. Koncentrišite se na glagole u kurzivu u sledećim primerima. Svi oni su su dodaci ili *pomoćni glagoli*. Glavni glagoli su boldirani. Obratite pažnju na to kako se značenje rečenice menja:

Rita *may* **attend** the party. Her boss *might* **be** there.

(Pomoćni glagoli *may* i *might* izražavaju mogućnost: Rita će ići na parti ako bude dobro raspoložena a ostaće kod kuće ako ne bude. Isto to važi i za njenog šefa.

May, međutim, može imati i drugo značenje. Isti taj pomoćni glagol može izražavati i dozvolu: Ritin otac se raspitao o kakvom se partiju radi i dozvolio joj da ide.)

Rita *should attend* every official event. She *must go*.

(Pomoćni glagoli *should* i *must* znače da je odlazak na parti dužnost ili obaveza. Čak i ako Rita želi da sedi na svojoj sofi i plete čarape, ona ipak mora da ode na taj parti.)

Rita *would stay* home if she *could do* so. She *can sleep* during the show, though.

(U prvoj rečenici se nalaze dva pomoćna glagola. Pomoćni glagol *would* izražava volju ili preferenciju. Pomoćni glagol *could* iskazuje mogućnost (ostvarivost). U drugoj rečenici *can* se takođe odnosi na mogućnost.)

KVIZ

Pronađite pomoćne glagole u sledećoj rečenici. Ustanovite kako pomoćni glagol utiče na značenje rečenice.

Would you consider a campaign for president if Lamar must step down?

Odgovor: *Would* je pomoćni glagol koji dodaje osećaj mogućnosti glavnom glagolu, *consider*. *Must* je pomoćni glagol koji implicira obavezu. Prpojen je glavnom glagolu *step*.

UPOZORENJE

Neki gramatičari su veoma strogi u pogledu razlike među nekim parovima pomoćnih glagola – *can/may*, *can/could* i *may/might*. Oni *can* percipiraju isključivo kao mogućnost, a *may* kao dozvolu. Slično tome, jedan broj gramatičara *can* i *may* dopuštaju samo za radnje u sadašnjosti, dok su *might* i *could* rezervisani za prošlo vreme. Danas većina ljudi slobodno koristi jedne od ovih pomoćnih glagola umesto drugih, sklapajući sasvim pristojne rečenice. Nemojte se previše opterećivati ovim parovima.

Razlikovanje pomoćnih od glavnih glagola nije od presudne važnosti sve dok shvatate suštinu kada se radi o identifikaciji glagola u rečenici. Ako identifikujete samo deo glagola, možete pomešati glagole radnje sa veznim glagolima. Ove dve vrste glagola morate jasno razlikovati kada birate završetak za svoju rečenicu, kao što sam objasnila u odeljku „Ispravno dovršavanje rečenica veznim glagolom“.

Da biste ustanovili da li je u pitanju glagol radnje ili vezni glagol, gledajte glavni a ne pomoćne glagole. Ako glavni glagol izražava radnju, ceo glagol je glagol radnje, čak i ako je jedan od pomoćnih glagola oblik glagola *to be*. Na primer:

is going

has been painted

should be strangled

su glagoli radnje a ne vezni jer glagoli *going*, *painted* i *strangled* izražavaju radnju.

SHE DONE HIM WRONG

Reč *done* nikada nije glagol sama po sebi. Ekstremno druželjubiv, ovaj glagolski oblik insistira na tome da ga prate pomoćni glagoli. U gramatičkoj terminologiji, koju NE morate da naučite, *done* je particip prošli glagola *to do*. Goli, drhtavi, potpuno sami, participi kao što je *done* nikada ne funkcionišu kao glagoli. Evo nekoliko primera:

POGREŠNO: He done all he could, but the sky fell anyway.

ISPRAVNO: He had done all he could, but the sky fell anyway.

TAKOĐE ISPRAVNO: He did all he could, but the sky fell anyway.

POGREŠNO: She done him wrong.

FORMALNO ISPRAVNA ALI LOŠA REČENICA: She has done him wrong.

TAKOĐE FORMALNO ISPRAVNA ALI LOŠA REČENICA: She did him wrong

BOLJA REČENICA: What she has done to him is wrong.

JOŠ JEDNA OK REČENICA: What she did to him is wrong.

Za činjenicu da toliko ljudi stvara rečenice poput prvog primera (*He done all he could*) možete okriviti jednu od mnogih radosti engleske gramatike. Neki glagolski oblici mogu stajati i sami za sebe, i biti upareni sa pomoćnim glagolom. Razmotrimo na primer glagol *to walk*:

I *walked* twenty miles.

I *have walked* twenty miles.

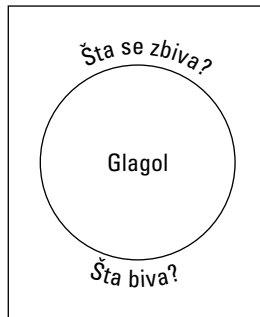
Obe rečenice sadrže reč *walked*. To je glagol za sebe u prvom, a samo deo glagola u drugom primeru. Suština je u sledećem: ne koristite *done* samo za sebe kao glagol. To je glagolski oblik koji ispravno funkcioniše samo u kombinaciji!

Postavite pitanje: lociranje glagola

Naučno istraživanje koje je sprovedla komisija vrhunskih stručnjaka ustanovila je da se 90 odsto svih grešaka u rečenici javlja usled toga što je glagol pogrešno identifikovan. Dobro, dobro, nije bilo istraživanja. Izmisliła sam ga! Međutim, istina je da kada pokušate da provalite neku rečenicu, uvek treba da počnete time što ćete prvo identifikovati glagol. Da biste pronašli glagol pročitajte rečenicu i postavite sebi dva pitanja:

» Šta se zbiva?

» Šta biva? (ili, koja reč je „ogroman znak jednakosti“?)

© John Wiley & Sons, Inc.

Ako dobijete odgovor na prvo pitanje, imate glagol radnje. Ako dobijete odgovor na drugo pitanje, imate vezni glagol.

Na primer, u rečenici:

Archie flew around the room and then swooped into his cage for a birdseed snack.

pitajte „Šta se zbiva?“ a vaš odgovor je *flew* i *swooped*. *Flew* i *swooped* su glagoli radnje.

Ako pitate, „Šta biva?“ ne dobijate odgovor jer u rečenici nema veznog glagola.

Probajte sad nešto drugo:

Lola's new tattoo will be larger than her previous fifteen tattoos.

Šta se zbiva? Ništa. Nimate glagol radnje. Šta biva? *Will be*. *Will be* je vezni glagol.

Postavite ova pitanja i pronađite glagole u sledećim rečenicama. Za dodatne bodove, ustanovite da li se radi o glagolima radnje ili veznim glagolima.

KVIZ

- A. Michelle scratched the cat almost as hard as the cat had scratched her.
- B. After months of up-and-down motion, Lester is taking the elevator sideways, just for a change of pace.
- C. The twisted frown on Larry's face seems strange because of the joyful background music.

Odgovori: A. *scratched* je glagol radnje, *had scratched* je takođe glagol radnje. B. *is taking* je glagol radnje. C. *seems* je vezni glagol.

SAVET

Možda ćete čuti kako nastavnici engleskog govore, „the verb *to sweep*“ ili neki sličan izraz. U stvari, u ovom poglavlju govorim o „svim oblicima glagola *to be*“. Međutim *to be* zapravo nije glagol. To je infinitiv. *Infinitiv* je *to + glagol*. (Neki gramatičari *to* percipiraju kao dodatak i samo glagol računaju kao infinitiv.) Ne opterećujte se terminologijom. Najvažnija stvar koju treba znati o infinitivu je ovo: kada postavite pitanje da biste pronašli glagol, nemojte birati infinitiv kao odgovor. Ako to učinite, propustićete pravi glagol ili glagole u rečenici. Osim ovoga, zaboravite na infinitive!